

Županijsko izvješće: Istarska županija

Godina provedbe: 2014

Broj održanih sastanaka: 2

Broj usvojenih programa:

Provedeni programi

Provedene ostale aktivnosti

Usvojeni dokumenti

Problemi u radu

Povjerenstvo u svom radu nije imalo problema. Suradnja unutar samog Povjerenstva je vrlo dobra, a problemi u suzbijanju zlouporabe droga su isti godinama i nisu specifični za našu županiju: problemi u provođenju supstitucijske terapije zbog preopterećenosti ordinacija OM, neravnomjerne opterećenosti ordinacija OM, procedura koja je zahtjevna. S obzirom na ukupno bolje stanje ovisnosti i ti problemi se ne povećavaju nego smanjuju.

Oblici suradnje i slično

Osnovna funkcija Povjerenstva je koordinacija i razvijanje međusektorske suradnje između institucija na državnom nivou, sa županijskim i gradskim, te suradnja institucija i udruga na lokalnom nivou. Smatramo da tu ulogu Povjerenstvo uspješno izvršava.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu

Ciljevi Akcijskog plana usklađeni su sa ciljevima i smjernicama Plana za zdravlje Istarske županije, usmjereni ka jedinstvenom dugoročnom cilju: smanjivanju broja konzumenata droga, te osobito novih ovisnika o drogama.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)

Iz proračuna županije: 409500

Iz proračuna gradova:

Sveukupno: 409500

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije

Socijalne ustanove: Centar za socijalnu skrb Buje, Centar za socijalnu skrb Pazin, Centar za socijalnu skrb Poreč, Centar za socijalnu skrb Pula, Centar za socijalnu skrb Rovinj, Centar za socijalnu skrb Labin

Zdravstvene ustanove: Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja

Nevladine organizacije: Udruga Institut, Fond Zdravi grad Poreč, Udruga za prevenciju, rehabilitaciju i resocijalizaciju liječenih ovisnika o drogama (skraćeni naziv: UZPIRO - CRO PULA), Klub liječenih alkoholičara Pula, Udruga za osobni rast i razvoj "Odiseja"

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)

Sveukupan broj ovisnika o drogama: 791

Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 700

Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 28

Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 91

Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 38

Stopa lije enih ovisnika na podru ju županije: Stopu lije enih ovisnika izra unava HZJZ i još uvijek ne postoji taj podatak za 2014. godinu.

Izveš e o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na podru ju županije

Služba za prevenciju, izvanbolni ko lij enje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije je tijekom 2014. godine dobro sura ivala s brojnim ustanovama.

Svi neosigurani, nezaposleni ovisnici imali su mogućnost biti zdravstveno osigurani uz našu pomo . U 2014. godini 49 ovisnika su ostvarila pravo na zdravstvenu zaštitu temeljem lije enja u našoj ustanovi, a putem Ureda državne uprave u Istarskoj županiji. Još 7 osoba pomogli smo ostvariti pravo na zdravstvenu zaštitu po drugoj osnovi.

U kontinuiranoj suradnji s Centrom za socijalnu skrb, socijalno najugroženijim ovisnicima pomažemo u ostvarivanju socijalnih i materijalnih prava. U 2014. godini posredovali smo za oko 64 osobe, nakon uvida u zdravstveno stanje i socioekonomske prilike, zbog razli itih oblika pomo i. Pored materijalne pomo i, traži se pomo u ostvarivanju razli itih prava iz podru ja socijalne zaštite, te rješavanja obiteljskih problema. Za 9 ovisnika posredovali smo u traženju pomo i u Crvenom križu. U ovoj godini evidentirali smo 11 besku nika i pomagali im u traženju privremenih ili trajnijih rješenja.

Tako er se provodio prihvrat ovisnika nakon izlaska iz zatvora, u suradnji sa zatvorskom stručnom službom i prihvrat korisnika nakon izlaska iz komuna. S udrugom Institut sura ujemo osobito u dijelu procesa resocijalizacije koji se odnosi na prihvrat po izlasku iz komune i zatvora. Ove godine radilo se s 9 osoba koje su izašle iz komune, te 41 koja je izašla iz zatvora. Dio njih istovremeno se javlja Probacijskom uredu. Dio njih nastavlja izvršavati izre ene mjere u 2015. godini. Osim s Probacijskim uredom, po potrebi kontaktiramo s udrugom, odnosno ustanovom, ukoliko osoba ima mjeru izvršavanja rada za op e dobro.

Za 5 osoba posredovali smo u MUP-u zbog pomo i u rješavanju potrebne dokumentacije.

U suradnji sa Centrom za socijalnu skrb i Zavodom za zapošljavanje provodi se Projekt resocijalizacije ovisnika o drogama koji su završili neki od programa rehabilitacije i odvikavanja od ovisnosti u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu, te ovisnika koji su u izvanbolni kom tretmanu i duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisana na ina lije enja. Tijekom 2014.g etiriri osobe žele se uklju iti u Projekt. U dogovoru sa Centrom za socijalnu skrb, ekamo o itovanja Ministarstva obrazovanja za ranije podnesene zahtjeve, nakon ega e se pokrenuti postupak uklju ivanja u Projekt za nove zainteresirane. U Rovinju je jedna osoba uspješno završila doškoloavanje temeljem ovog projekta, a u Pore u je tako er jedna osoba uklju ena u Projekt i doškoloavanje je u tijeku.

U travnju 2014.g. organizirali smo radni sastanak koordinatora Projekta.

Intenzivirali smo suradnju sa Zavodom za zapošljavanje te nastojimo da svaka nezaposlena osoba bude prijavljena na Zavodu za zapošljavanje, izme u ostalog i zbog toga što im to omogućava korištenje neke od mjera aktivne politike zapošljavanja, što uklju uje i mogućnost osposobljavanja za, aktualno tražena zanimanja na tržištu rada. Kontinuirano ih se motivira i potie na aktivan pristup traženju zaposlenja. Dvije osobe ušle su u program osposobljavanja putem potvrde o lije enju od ovisnosti, a za 14 osoba posredovali smo Zavod za zapošljavanje radi ostvarivanja nekih od prava za nezaposlene. U prosincu 2014.g. prisustvovali smo radnom sastanku u Zavodu za zapošljavanje gdje su nam prezentirane nove mjere aktivne politike zapošljavanja.

U ovom razdoblju posredovali smo za 15 lije enih ovisnika koji koriste neke od programa udruge UZPIRO. U 2014. godini 4 osobe zaposlile su se u Udruzi UZPIRO, 3 osobe su nastavile radni odnos koji su osnovale u 2013. godini.

U sklopu projekta «Želim život bez stigme» pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja provodile su se radionice "Socijalne vještine za ovisnike". Održano je ukupno 10 radionica na kojima je sudjelovalo 7 lije enih ovisnika koji su uklju eni u program resocijalizacije udruge UZPIRO-CRO. Obra ivane su teme o komunikaciji (2 radionice), kako me drugi vide, socijalne vještine odbijanja droge i alkohola, kako vidim sebe, moje mjesto u udruzi (2 radionice), odnosi u obitelji, te jedna uvodna i jedna evaluacijska radionica. Na evaluaciji korisnici su reflektirali o tome što su nau ili iz

programa te su ispunjavali evaluacijske liste.

Isto tako, u sklopu ovog projekta, održano je 10 radionica koje su se odnosile na pomoć u obrazovanju i zapošljavanju, na kojima je sudjelovalo 7 liječnika i njihovih ovisnika uključujući ih u programe udruge UZPIRO-CRO. Sadržaj radionica obuhvatio je teme kojima je cilj poticanje aktivnog traženja posla (promjene na tržištu rada i perspektive, mjere aktivne politike zapošljavanja, upoznavanje sa novim mogućnostima traženja posla – EURES, e-savjetovanje, te planiranje aktivnosti u traženju posla). Sadržaji su realizirani putem informiranja, skupnih rasprava te po potrebi individualnim savjetovanjem.

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

U 2014. godini broj korisnika Službe zbog zlouporabe droga manji je za 1,1 % od prethodne godine. Opijatskih ovisnika bilo je jednako kao i protekle 2013. godine, što je pozitivan podatak, jer nam govori da heroinski ovisnici ostaju u tretmanu Službe. Broj korisnika koji su došli u Službu zbog zlouporabe marihuane smanjio se je za 25,7 %. Zbog konzumacije amfetamina se tijekom 2014. godine javilo u Službu 27 osoba, što je nešto više nego lani (14 osoba). Iako se radi o malim brojkama, iz godine u godinu možemo uočiti trend porasta ovog broja.

Broj ukupno novoevidentiranih korisnika gotovo je jednak kao i prošle godine. Broj novoevidentiranih heroinskih ovisnika gotovo je jednak kao i prošle godine. U proteklih deset godina vidljiv je trend opadanja novoevidentiranih heroinskih ovisnika iz godine u godinu.

Broj novoevidentiranih osoba koje su se javile zbog konzumacije marihuane manji je za 23,3 %. Pad broja osoba koje su se u Službu javile zbog konzumacije marihuane mogli bi objasniti zakonskim promjenama vezanim uz posjedovanje marihuane, koje su se desile početkom 2013. godine i sve liberalnijim stavom u društvu o ovoj drogi.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

Tijekom 2014. godine, pod pokroviteljstvom Grada Pule provodio se je Projekt „Mi to možemo zajedno“ koji se sastojao od predavanja za roditelje na temu „Obitelj i prevencija ovisnosti“ i radionica za maturante o različitim temama koje su adekvatne toj dobi. Održano je 10 predavanja za roditelje 7. razreda osnovnih i 1. razreda srednjih škola. Ukupno je na predavanjima sudjelovalo 183 roditelja. Osim edukacije o pojavnosti ovisnosti, nekim patološkim karakteristikama obiteljskih sistema te informacija o tome koji su znaci korištenja droga, roditeljima su podijeljene brošure Ureda za droge, kao i brošure Službe za prevenciju, izvobolnici koje liječuju enje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja. Izravni učinci ovih predavanja su educirani roditelji koji će lakše moći prepoznati razvoj rizičnog ponašanja kod svog djeteta. Osim toga poboljšava se komunikacija između roditelja, stručnih službi škola i Službe za prevenciju što olakšava ranu intervenciju koja je preduvjet za pozitivan ishod tretmana. Relevantna istraživanja pokazuju da upravo rana intervencija iz područja mentalnog zdravlja može značajno prevenirati razvoj poremećaja. Roditelji koji su sudjelovali na predavanjima dobili su informacije o pojavnosti konzumacije sredstava ovisnosti, patoloških obiteljskih obrazaca, ranih znakova koji mogu upućivati na problem, kao i konkretne savjete što učiniti ako to takvih problema dođe. Predavanja koja se provode po školama upravo stoga što su roditelji, djeca i mladi koji dolaze po pomoć senzibilizirani za problematiku konzumacije sredstava ovisnosti kao i za zaštitu mentalnog zdravlja. Ovakva vrsta edukacije i komunikacije sa školama omogućuje izravniji pristup populaciji u riziku što u konačnici daje više mogućnosti za rješavanje nastalih problema, promjenu ponašanja i/ili kvalitetnije odnose u obiteljima.

U sklopu ovog projekta održane su 4 radionice za maturante pulske Gimnazije. Na radionicama je sudjelovalo 14 učenika. Na radionicama učenicima su naučeni o tome koje sve stvari utječu na ljude koji pokušavaju koristiti alkohol i droge, koji su efekti i ovisivanja, koji su okolinski i osobni razlozi, kako grupa vršnjaka utječe na ponašanje pojedinca, kako izgleda biti izdvojen iz grupe vršnjaka, izražavati emocije na adekvatan način, razlikovati verbalnu i neverbalnu komunikaciju, prepoznati i uvažiti kvalitete kod drugih, prihvatiti pozitivnu povratnu informaciju, kako je biti u kontaktu s drugim ljudima te kako se verbalno i neverbalno prezentirati. Na kraju radionica sudionici su dali osvrt na teme, svoju aktivnost i stupanj korisnosti naučenoga. Svi sudionici su izjavili kako su radionice nadmašile njihova očekivanja i po raznovrstnosti tema i po pristupu jer su ovisnici klasičnija predavanja, a sudjelovali su na iskustvenim radionicama.

U sklopu preventivnih programa Službe, na sastanku Voditelja školskih preventivnih programa održano je predavanje o novim drogama, na kojem su se sudionici educirali o novim drogama koje se pojavljuju i o njihovom djelovanju. Na predavanju je sudjelovalo 18 osoba.

Kao dio preventivnih aktivnosti Službe, također u sklopu projekta «Želim život bez stigme» pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja, organizirano je predavanje pod naslovom: «Nova paradigma odgajanja djece: postpermisivni odgoj». Predavanje je bilo namijenjeno javnosti, osobito roditeljima osnovnoškolske i srednjoškolske djece. Gost predava bio je Zoran Milivojević, dr. med., psihoterapeut s dugogodišnjim iskustvom, profesor transakcijske analize i autor brojnih knjiga. Predavanju su prisustvovala 52 osobe. Održano je i predavanje pod naslovom: «Igre koje igraju ovisnici – transakcijska analiza problematike uzimanja droga», koje je bilo namijenjeno liječnicima opće medicine, liječnicima zaposlenima u zatvorskom sustavu, psihijatrima i psiholozima koji u svom radu dolaze u kontakt s ovisnicima. Gost predava bio je tako i Zoran Milivojević, dr. med. Predavanju je prisustvovalo 43 osobe.

Također, u sklopu ovog projekta, tiskali smo 4000 letaka na temu ovisnosti namijenjenih roditeljima i mladima. Povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama, na trgu Portarata u Puli, organizirana je edukativna kampanja, s ciljem upoznavanja javnosti s problematikom ovisnosti. Na ovoj akciji zajedno su se predstavili Služba za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, MUP, udruga UZPIRO – CRO, udruga Institut, Sigurna kuća, Crveni križ, u suradnji s Gradom Pula.

Na promotivnom štandu građani Pule mogli su razgovarati sa stručnjacima iz ove domene, te dobiti odgovore na česta pitanja kao što su: zašto ponekad mladi ljudi bježe u svijet droge i alkohola, koji odgojni stilovi i postupci roditelja mogu pogodovati razvoju ovisnosti kod njihove djece, kako djeluju različite droge, koliko može kockanje biti opasno za pojedinca i njegovu obitelj, koji su novi zakonski okviri koji se odnose na problematiku droga i mnoga druga pitanja. Također, građani su dobili informacije o tome na koji način se pristupa liječenju ovisnosti i gdje mogu potražiti pomoć, ukoliko imaju takav problem.

U sklopu akcije dijeljene su edukativne brošure namijenjene djeci, mladima i njihovim roditeljima, iz kojih mogu doznati koje su sve štetne posljedice ovisnosti o duhanu, alkoholu, raznim drogama, ali isto tako i o kocki, internetu ili steroidima i anabolicima, te što trebaju učiniti i gdje se mogu obratiti, ako u njihovoj obitelji postoji takav problem. S obzirom da se problematika ovisnosti često vezuje uz mlade, posebno je bilo važno privući mlade i doprijeti s informacijama do njih. Kako bi ovaj događaj bio zanimljiv mladoj populaciji, tijekom cijele akcije odvijao se je i koncert Studija glazbene kreativnosti "Aromna frula" gdje su članovi djeca i mladi osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta. Povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, djelatnici Službe sudjelovali su na promotivnoj aktivnosti u organizaciji Grada Pule pod nazivom «Baci drogu u koš», zajedno s djelatnicima MUP – a, udruge UZPIRO i udruge Institut. Na promotivnom štandu građani su mogli od stručnjaka doznati informacije koje ih zanimaju vezano uz tematiku ovisnosti. Također, u sklopu akcije dijeljene su edukativne brošure. U mjesecu borbe protiv ovisnosti organizirane su različite aktivnosti. U školi za ugostiteljstvo i turizam u Puli organizirana je tribina za učenike, u suradnji s djelatnicima MUP – a, na temu prevenciju ovisnosti. Na tribini se potaknula diskusija o svim pitanjima koja su učenicima postavljali vezano uz problematiku ovisnosti i na taj način potaknulo se učenike da kritički razmišljaju o ovom problemu. Na tribini je sudjelovalo 28 učenika.

U suradnji s Udrugom obitelji stradalih u prometu i Udrugom mladih Medulin i MUP -om, organizirano je predavanje za mlade na temu štetnog utjecaja droga. Na predavanju je sudjelovalo 48 osoba.

Također, organiziran je i okrugli stol namijenjen liječnicima obiteljske medicine na temu «Kako motivirati pacijente za terapiju koja pridonosi boljoj kvaliteti života». Gost na ovom okruglom stolu bio je dr. med. Čelić, spec. psihijatar iz PB Vrapče. Na okruglom stolu raspravljalo se o zajedničkim problemima u radu s ovisnicima. Na okruglom stolu sudjelovalo je 43 liječnika.

Povodom mjeseca borbe protiv ovisnosti surađivalo se i s medijima. U ovom razdoblju, djelatnici Službe sudjelovali su u dvije televizijske emisije i jednoj radio emisiji na temu štetnih posljedica ovisnosti.

Tijekom 2014. godine nastavilo se je s provođenjem projekta pod nazivom «Korištenje rezultata istraživanja rizika ponašanja učenika srednjih škola za učinkovitije planiranje i provedbu školskih preventivnih programa», koji je započeo u 2013. godini. U suradnji s Institutom za društvena istraživanja i prof. Bezinovićem, pripremljena su izvješća o rezultatima za svaku pojedinu srednju školu koja je sudjelovala u istraživanju «Analiza rizika ponašanja i

konzumacija opojnih sredstava kod srednjoškolaca u Istarskoj županiji» koje je provedeno u prosincu 2012. godine te su svakoj školi dostavljeni podaci o njihovim uenicima koji se mogu usporediti s prosječnim rezultatima za Istarsku županiju. Svaka škola dobila je obrazac za samoanalizu koji se sastoji od sljedećih kategorija: (1) interpretacija rezultata uenicika i prijedlog kako stanje u budućnosti poboljšati; (2) analiza koristi, nedostataka, neiskorištenih mogućnosti i vanjskih zapreka provedbi uinkovitijih preventivnih programa i odgojnog rada; (3) plan i program rada u tekućoj i idućoj školskoj godini.

Također, sastavljen je i educiran supervizijski tim kojeg su sačinjavale tri stručne suradnice u školama te je održan sastanak s njima i s voditeljem projekta, prof. Bezinovićem, kako bi se svi upoznali s projektom i svojim zadacima. Svakoj školi dodjeljen je po jedna članica supervizijskog tima za podršku, a one su kroz sve faze izrade školskih preventivnih programa pružale podršku voditeljima, supervizirale njihov rad te davale smjernice prijedloge za finalizaciju programa. Nakon toga, održan je seminar namijenjen stručnim suradnicima i ravnateljima srednjih škola s ciljem upoznavanja djelatnika škola s nastavkom projekta i educiranja istih kako provesti analizu školskih preventivnih programa i rezultata u skladu s obrascem za samoanalizu na primjeru jedne škole. Na seminaru je prisustvovalo 43 stručnih suradnika i ravnatelja škola s područja Istarske županije. Nakon seminara, svaka škola prezentirala je dobivene rezultate svojih uenicika na različitim razinama: Nastavni komiteti, Vijeća uenicika, Vijeća roditelja, Stručni vijeća, Povjerenstvu za ŠPP, Timu za samovrednovanje, u lokalnoj zajednici, gradovima - Povjerenstva za prevenciju ovisnosti, ustanovama koje se bave mladima i drugima. Na temelju obrasca za samovrednovanje svaka škola je analizirala svoje rezultate i odabrala problem na koji će usmjeriti dio svog ŠPP.

Nakon toga uslijedila su četiri sastanka voditelja Školskih preventivnih programa. Na prvom sastanku sudjelovalo je 18 voditelja ŠPP – a i tu su izložene teoretske postavke koje su koristile za daljnju obradu podataka iz upitnika «Kako si?» za osmišljavanje koncepta rada po školama. Objasnjeni su metodološki pristupi i strategije rješavanja problema. Na drugom sastanku provedena je analiza ispunjenih samoevaluacijskih izvješća iz škola i istaknute su kritične točke i dominantna rizika ponašanja u svakoj školi kroz grupni rad. Kako bi dodatno educirali i osnažili voditelje ŠPP – a, na ovom skupu, gost predavač prof. Marta Berić s Filozofskog fakulteta u Rijeci održala je predavanje, uz primjere i edukativne materijale, s ciljem upoznavanja s metodologijom strateškog planiranja, kao podrškom u izradi kvalitetnih preventivnih programa. Naglasak je bio na logičkim matricama kao alatu koji će olakšati kvalitetniju analizu rezultata sa svim elementima, a time i olakšati planiranje budućih preventivnih programa. Na skupu je sudjelovalo 15 voditelja ŠPP – a. Nakon sastanka, svaka škola započela je s izradom novih preventivnih programa, uz podršku članice supervizijskog tima. Na trećem skupu provela se analiza radnih verzija školskih preventivnih razvojnih planova i programa. Voditelji ŠPP – a оформili su tri grupe, koje su vodile članice supervizijskog tima za podršku. Stručni suradnici su se grupirali u parove i razmijenili svoje programe, međusobno si davali primjedbe i prijedloge kako bi se programi unaprijedili, konkretizirali i bili uinkovitiji u primjeni. Na skupu je sudjelovalo 17 voditelja ŠPP – a. Na četvrtom skupu predstavljeno je svih 19 novonastalih programa, a šest najkvalitetnijih programa su prezentirani u cijelosti, kako bi poslužili kao primjer drugim školama. Na prezentaciju cjelokupnog projekta pozvani su ravnatelji svih srednjih škola, voditelji ŠPP – a, liječnici školske medicine i Obiteljskog centra te predstavnici lokalne samouprave i predstavnici medija. Na skupu je sudjelovalo 30 sudionika.

Kroz grupni rad i razmjenu iskustava, voditelji su dobili potporu, prijedloge i smjernice za finalizaciju svojih preventivnih programa od svojih kolega, a to je rezultiralo i umrežavanjem škola.

Korist za škole, ali i za zajednicu, od ovog projekta je to što je rad na izradi izvješća mobilizirao aktivnosti škola na provedbi školskih preventivnih programa, škole su upoznale metodologiju koja uključuje elemente strateškog planiranja i izrade strukturiranog izvješća. Izrađeno je 19 novih ciljanih školskih preventivnih programa koje su polazište valjani rezultati istraživanja. U školama se pokrenula dodatna rasprava o rizicima ponašanjima uenicika koje se potakla intenzivnija razmjena iskustava i korištenje inovativnih i uinkovitijih postupaka prevencije. Na poslijetku, strukturirana izvješća omogućit će osnivačima u škola neposredno praćenje ostvarivanja aktivnosti školskih preventivnih programa. Također, zajednički rad na projektu poboljšao je suradnju između škola i Službe za prevenciju, izvanbolničko liječenje bolesti ovisnosti i zaštitu mentalnog zdravlja.

Obzirom na brojna istraživanja koja nam ukazuju na veliki udio mladih koji konzumiraju alkohol i na nepostojanje mreže podrške koja je usmjerena upravo na ovaj problem, kroz ovaj projekt ciljevi su nam povezati institucije koje se u svome radu susreću s mladima koji nekontrolirano konzumiraju alkohol te uključiti u adekvatan tretman veći broj mladih koji imaju ovaj problem. Iz ovih razloga, tijekom 2014. godine, pripremljen je dopis kojim smo željeli upoznati

različite institucije koje dolaze u kontakt s mladima koji prekomjerno konzumiraju alkohol s novim aktivnostima Službe i s mogućnošću upućivanja tih osoba i njihovih obitelji u savjetodavni i psihoterapijski tretman koji se provodi psihijatar i psiholog. Također, pripremljen je i letak o negativnim posljedicama pijenja alkohola, s ciljem educiranja mladih, roditelja i djelatnika škola i pozivanja onih koji imaju ovaj problem da se jave u Službu. Dopis s pozivom na suradnju distribuiran je po svim osnovnim i srednjim školama u Istarskoj županiji, Centrima za socijalnu skrb, Zavodu za hitnu medicinu, Odjelu za pedijatriju, internu medicinu i psihijatriju, liječnicima opće i školske medicine. Edukativni letak tiskan je u 5000 primjeraka i distribuiran je po osnovnim i srednjim školama, djelatnicima MUP – a i nekim Centrima za socijalnu skrb te na promotivnom štandu povodom mjeseca borbe protiv ovisnosti. Ovaj projekt predstavljen je na skupu voditelja školskih preventivnih programa srednjih škola.

Tijekom 2014. godine radilo se s 18 osoba koje su se javile zbog problema alkoholizma i još sa 7 osoba koje su uz problem s alkoholom imale i problem s konzumacijom nekih droga. Od navedenih 25 osoba, 2 osobe su bile mlađe od 20 godina, 4 osobe bile su mlađe od 30 godina, a 6 osoba bilo je mlađe od 40 godina starosti.

S ciljem provođenja univerzalne prevencije, u travnju 2014. godine, obilježili smo Dan borbe protiv alkoholizma na način da je održana tribina s učenicima 3. i 4. razreda Gospodarske škole u Umagu, u suradnji s Gradom Umagom, MUP – om i savjetovalištem u Umagu. Tijekom Mjeseca borbe protiv ovisnosti održana je još jedna tribina u Umagu s učenicima 8. razreda u suradnji s već navedenim institucijama. S učenicima se raspravljalo o štetnim posljedicama pijenja alkohola, pogotovo kada se konzumacija odvija u adolescenciji, kada osoba nije još fizički ni psihološki dosegla zrelost, o razlozima zašto mladi piju, stavu društva o alkoholu, reklamama alkoholnih pića, zakonskim okvirima i brojnim drugim temama koje se vezuju za konzumaciju alkohola, a sve s ciljem poticanja na razmišljanje i utjecanja na njihove stavove o alkoholu. Na prvoj tribini prisustvovalo je 32 učenika, a na drugoj 38 učenika, koji su imali priliku reći i svoje mišljenje i postavljati pitanja.

U Poreču, također tijekom mjeseca borbe protiv ovisnosti, održan je okrugli stol pod nazivom «Podaci govore...ali htjeli bismo znati» u organizaciji Grada Poreča, na kojoj su sudjelovali predstavnici Službe za prevenciju, izvanbolni kliničari liječenje bolesti ovisnosti i zaštiti mentalnog zdravlja, Službe za školsku medicinu, Centra za socijalnu skrb, Zdravog grada Poreča, MUP – a, djelatnika srednjih škola i brojnih udruga mladih. Također, na okruglom stolu sudjelovalo je 24 učenika 3. razreda iz dvije srednje škole. Na okruglom stolu održano je uvodno predavanje o štetnom utjecaju alkohola kod mladih i o zakonskim okvirima ove problematike. Zatim su prikazani rezultati istraživanja «Analiza rizika ponašanja i konzumacije opojnih sredstava kod srednjoškolaca u Istarskoj županiji» za porečke učenike koji se odnose na konzumaciju alkohola te se zajedno s učenicima pokušalo raspraviti o tim rezultatima, štetnim posljedicama alkohola na mlade te potaknuti mlade na kritično razmišljanje o ovom problemu.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije:

Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 360

Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 1052

Broj zapljena: 1280 od 1106 osoba

Vrste zaplijenjenih droga

U ostvarenim zaplijenama oduzete su slijedeće vrste i količine droga:

Heroin (109,05 g); Kokain (114,65 g); Marihuana (27.065,43 g); Hašiš (239,46 g); Hašišovo ulje (1 ml); Biljka cannabis sativa (239 kom); Cannabis ulje (10 ml); Amfetamin u obliku tableta Ecstasy (294,25 kom); Amfetamin u prahu (2.297,74 g); Meksike gljive (57,01 g); LSD (110,5 kom); Ketamin (147,69 g); Božanska kadulja (6 g)

Također su u ostvarenim zaplijenama oduzeti i slijedeći lijekovi koji se nalaze na popisu droga:

Heptanon (67,5 kom); Normabel(203 kom); Diazepam(20 ml); Xanax (26 kom); Helex (56 kom); Efedrin (21 kom); Lexilium (40 kom); Suboxone (46 kom); Zolpidem (2 kom); Lorazepam (15 kom)

Zaplijenom su oduzete i tvari zabranjene u sportu-anaboličkim sredstvima i to:

Sterox nandrolone (20 ml); Testosterone-tekućina (12 ml); Klenbuterol (60 kom)

